

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอได้ดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๒.๒ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

๔.๒.๓ การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๒.๔ แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
N	แทน	จำนวนประชากร
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง (Sum of squares)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of squares)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
p-value	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล

(n = ๔๗๓)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ตำแหน่งหน้าที่		
๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา	๑๔๗	๓๑.๑
๑.๒ ครูผู้สอน	๓๒๖	๖๘.๙
รวม	๔๗๓	๑๐๐.๐๐
๒. ขนาดสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๒.๑ ขนาดเล็ก	๑๐๐	๒๑.๑
๒.๒ ขนาดกลาง	๓๑๘	๖๗.๒
๒.๒ ขนาดใหญ่	๕๕	๑๑.๖
รวม	๔๗๓	๑๐๐.๐๐
๓. ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
๓.๑ ๑๐ ปีลงมา	๑๕๑	๓๑.๙
๓.๒ ๑๑-๒๐ ปี	๗๑	๑๕.๐
๓.๓ ๒๑ ปีขึ้นไป	๒๕๑	๕๓.๑
รวม	๔๗๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๙ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑ ตามลำดับ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๒ รองลงมา คือ ขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ตามลำดับ และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง ๒๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑ รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีลงมา คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐-๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐ ตามลำดับ

๔.๒.๒ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ – ๔.๖ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน

(n = ๔๗๓)

การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
๑. ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔	๔.๑๒	.๔๖	มาก	๔
๒. ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักอิทธิบาท ๔	๔.๑๖	.๕๓	มาก	๓
๓. ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท ๔	๔.๑๘	.๔๗	มาก	๒
๔. ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักอิทธิบาท ๔	๔.๒๐	.๔๕	มาก	๑
รวมเฉลี่ย	๔.๑๗	.๔๒	มาก	

จากตารางที่ ๔.๒ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๔๒) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักอิทธิบาท ๔ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท ๔ และด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔

ตารางที่ ๔.๓ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมและรายข้อ

(n = ๔๗๓)

ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
๑. ความพึงพอใจในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่มีคุณภาพ	๔.๓๓	.๖๑	มาก	๑
๒. ความพึงพอใจในการวางแผนพัฒนางานด้านวิชาการที่เป็นระบบ	๔.๒๑	.๖๘	มาก	๒
๓. ความพึงพอใจในการกำกับติดตามการนิเทศการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	๔.๑๐	.๗๒	มาก	๕

ตารางที่ ๔.๓ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมและรายข้อ (ต่อ)

(n = ๔๗๓)

ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
๔. ขยันหมั่นเพียรในการส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้แบบครบ วงจร	๔.๑๐	.๖๗	มาก	๗
๕. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่เสมอ	๔.๑๐	.๖๘	มาก	๖
๖. เอาใจใส่ในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	๔.๐๗	.๗๐	มาก	๘
๗. ใส่ใจในการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ	๔.๑๔	.๗๐	มาก	๔
๘. มีเป้าหมายในการทำงานวิจัยพัฒนาคุณภาพของการศึกษา อย่างชัดเจน	๔.๐๕	.๗๑	มาก	๙
๙. มีการพิจารณาการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง	๔.๑๖	.๖๖	มาก	๓
๑๐. มีการส่งเสริมด้านทางวิชาการแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง	๔.๐๒	.๗๒	มาก	๑๐
รวมเฉลี่ย	๔.๑๒	.๔๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๓ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ พบว่า โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}$ = ๔.๑๒, S.D. = .๔๖) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการวางแผน
พัฒนางานด้านวิชาการที่เป็นระบบ รองลงมา คือ มีมีการพิจารณาการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และใส่ใจในการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งเสริมด้านทางวิชาการแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๔.๔ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมและรายข้อ

(n = ๔๗๓)

ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักอิทธิบาท ๔	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	อันดับ ที่
๑. จัดทำแผนงบประมาณและคำของบประมาณที่ถูกต้อง	๔.๑๕	.๖๕	มาก	๙
๒. การอนุมัติการใช้จ่ายงบอุดหนุนถูกต้องตามระเบียบ	๔.๒๑	.๗๒	มาก	๑
๓. การใช้จ่ายเงินที่ถูกต้อง เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา	๔.๑๗	.๗๑	มาก	๔
๔. ตรวจสอบการจัดทำบัญชีการเงิน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	๔.๑๕	.๕๕	มาก	๖
๕. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร งบประมาณที่ชัดเจน	๔.๑๒	.๗๔	มาก	๑๐
๖. เอาใจใส่ในการตรวจสอบ การติดตาม ประเมินผลและ รายงานผลการใช้จ่ายเงินอยู่เสมอ	๔.๑๕	.๗๔	มาก	๗
๗. การจัดสรรงบประมาณตามระบบถูกต้องชัดเจน ตามแผน โครงการ	๔.๑๘	.๗๒	มาก	๓
๘. ตรวจสอบการบริหารเงินและการบริหารบัญชีอยู่เสมอ	๔.๒๐	.๗๐	มาก	๒
๙. พิจารณาไตร่ตรองในการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณอย่าง เหมาะสม และคุ้มค่า	๔.๑๗	.๗๐	มาก	๕
๑๐. ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอ	๔.๑๕	.๖๙	มาก	๘
รวมเฉลี่ย	๔.๑๖	.๕๓	มาก	

จากตารางที่ ๔.๔ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักอิทธิบาท ๔ พบว่า โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๖, S.D. = .๕๓) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการอนุมัติการใ้
จ่ายงบอุดหนุนถูกต้องตามระเบียบ รองลงมา คือ ตรวจสอบการบริหารเงินและการบริหารบัญชีอยู่
เสมอ และการจัดสรรงบประมาณตามระบบถูกต้องชัดเจนตามแผนโครงการ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน

ตารางที่ ๔.๕ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมและรายข้อ

(n = ๔๗๓)

ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท ๔	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	อันดับที่
๑. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานอย่างเสียสละ	๔.๓๑	.๖๓	มาก	๑
๒. มีการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนอย่างเหมาะสม	๔.๒๕	.๖๒	มาก	๒
๓. ส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาตามระเบียบกฎหมายที่ถูกต้อง	๔.๒๑	.๖๕	มาก	๔
๔. จัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นปัจจุบัน	๔.๑๑	.๖๙	มาก	๑๐
๕. มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	๔.๑๕	.๖๗	มาก	๘
๖. มีระบบการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษที่ชัดเจน	๔.๑๔	.๖๗	มาก	๙
๗. เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง	๔.๑๗	.๖๑	มาก	๕
๘. พิจารณาในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง หน้าที่ ที่เหมาะสมถูกต้อง	๔.๑๖	.๖๗	มาก	๖
๙. พิจารณาการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่เหมาะสม	๔.๑๕	.๗๐	มาก	๗
๑๐. มีการพิจารณาการลาทุกประเภทของครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่ต้องตามระเบียบ	๔.๒๒	.๖๘	มาก	๓
ค่าเฉลี่ยรวม	๔.๑๘	.๔๗	มาก	

จากตารางที่ ๔.๕ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักอิทธิบาท ๔ พบว่า โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}$ = ๔.๑๘, S.D. = .๔๗) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติงานที่ได้รับ
มอบหมายงานอย่างเสียสละ รองลงมา คือ มีการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนอย่างเหมาะสม
และมีการพิจารณาการลาทุกประเภทของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องตามระเบียบ
ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติด้วยความซื่อสัตย์
สุจริต เป็นปัจจุบัน

ตารางที่ ๔.๖ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมและรายข้อ

(n = ๔๗๓)

ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักอิทธิบาท ๔	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	อันดับที่
๑. รักในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารงาน การศึกษาด้วยความจริงใจ	๔.๒๑	.๖๕	มาก	๕
๒. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ อย่างมี ประสิทธิภาพ	๔.๒๑	.๖๖	มาก	๔
๓. มีการจัดการบริหารสารสนเทศภายในสถานศึกษาที่เป็น ระบบ และเป็นปัจจุบัน	๔.๒๑	.๖๒	มาก	๖
๔. ขยันหมั่นเพียรในการประสานงานและพัฒนาองค์กรและ เครือข่ายการศึกษาอยู่เสมอ	๔.๑๔	.๗๐	มาก	๑๐
๕. มีการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่าง สม่ำเสมอ	๔.๑๖	.๖๘	มาก	๙
๖. มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไปอย่างต่อเนื่อง	๔.๑๙	.๖๖	มาก	๗
๗. มีความเอาใจใส่ในการดูแลอาคารสถานที่ และ สิ่งแวดล้อมอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	๔.๒๒	.๗๖	มาก	๓
๘. มีการกำหนดนโยบายและการวางแผนการบริหารจัด การศึกษาและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง	๔.๑๘	.๕๙	มาก	๘
๙. มีการส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของ บุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถานบัน สังคมอื่นที่จัด การศึกษาอยู่เสมอ	๔.๒๕	.๖๑	มาก	๒
๑๐. มีการพิจารณาส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน และการรับ นักเรียนอย่างเหมาะสม	๔.๓๐	.๖๑	มาก	๑
ค่าเฉลี่ยรวม	๔.๒๐	.๔๕	มาก	

จากตารางที่ ๔.๖ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักอิทธิบาท ๔ พบว่า โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}$ = ๔.๒๐, S.D. = .๔๕) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการพิจารณาส่งเสริม
งานกิจกรรมนักเรียน และการรับนักเรียนอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนและ
ประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถานบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษาอยู่
เสมอ และมีความเอาใจใส่ในการดูแลอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมอุปกรณ์การเรียนการสอน

อย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขยันหมั่นเพียรในการประสานงานและพัฒนาองค์กรและเครือข่ายการศึกษาอยู่เสมอ

๔.๒.๓ การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลปรากฏดังตารางที่ ๔.๗-๔.๘

ตารางที่ ๔.๗ เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

(n = ๔๗๓)

การประยุกต์ใช้หลัก อิทธิบาท ๔ ในการ บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๔.๑๑	.๔๗	๔.๑๓	.๔๕	-.๔๐๙	.๘๐๙
๒. ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	๔.๒๐	.๕๔	๔.๑๔	.๕๒	๑.๐๐๐	.๑๕๔
๓. ด้านการบริหารงาน บุคคล	๔.๒๑	.๔๙	๔.๑๗	.๔๗	-.๘๗๘	.๒๕๙
๔. ด้านการบริหารงาน ทั่วไป	๔.๒๒	.๔๘	๔.๑๙	.๔๔	-.๖๗๕	.๐๙๑
รวม	๔.๑๙	.๔๓	๔.๑๖	.๔๑	.๖๔๕	.๓๕๔

จากตารางที่ ๔.๗ เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๔.๘ การการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

(n = ๔๗๓)

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิ บาท ๔ ในการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						F	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๔.๒๗	.๔๓	๔.๐๗	.๔๖	๔.๑๖	.๔๕	๗.๓๓๙	.๐๐๑
๒. ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	๔.๓๐	.๕๓	๔.๐๘	.๕๒	๔.๓๗	.๔๙	๑๑.๗๔๖	.๐๐๐
๓. ด้านการบริหารงาน บุคคล	๔.๓๐	.๔๓	๔.๑๒	.๔๘	๔.๓๓	.๔๕	๘.๒๑๖	.๐๐๐
๔. ด้านการบริหารงาน ทั่วไป	๔.๓๒	.๓๕	๔.๑๔	.๔๘	๔.๒๐	.๓๘	๑๐.๑๓๕	.๐๐๐
รวม	๔.๓๐	.๓๖	๔.๑๐	.๔๒	๔.๓๑	.๔๒	๑๑.๙๙๙	.๐๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา
ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบการ ประยุกต์ใช้หลักอริยาบท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

(n = ๔๗๓)

การประยุกต์ใช้หลักอริยา บาท ๔ ในการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	Sig.
	๑๐ ปีลงมา		๑๑-๒๐ ปี		๒๑ ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	๔.๑๖	.๔๔	๔.๐๗	.๔๑	๔.๑๑	.๔๘	.๘๖๗	.๔๒๑
๒. ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	๔.๑๒	.๕๔	๔.๐๙	.๓๙	๔.๒๑	.๕๖	๒.๐๕๗	.๑๒๙
๓. ด้านการบริหารงาน บุคคล	๔.๑๘	.๔๓	๔.๑๒	.๔๕	๔.๒๑	.๕๑	.๙๓๓	.๓๙๔
๔. ด้านการบริหารงาน ทั่วไป	๔.๑๙	.๔๑	๔.๑๕	.๔๔	๔.๒๒	.๔๗	.๗๓๑	.๔๘๒
รวม	๔.๑๖	.๓๔	๔.๐๙	.๕๕	๔.๑๘	.๕๐	๑.๐๐๑	.๓๖๘

จากตารางที่ ๔.๙ เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอริยาบท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปี ลงมา ประสบการณ์ในการทำงาน ๑๑-๒๐ ปี และประสบการณ์ในการทำงาน ๒๑ ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔.๒.๔ วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักอริยาบท ๔ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

๔.๒.๔.๑ ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักอริยาบท ๔ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้นำเอาหลักอริยาบท ๔ มาบูรณาการในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีความจำเป็นและต้องสอดคล้องกับบริบทของตนเอง พัฒนาบุคลากรให้มีใจรักในสายวิชาการ จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรทางการศึกษาทั้งในและนอกสถานที่ ตลอดจนมีการประสานความร่วมมือด้านวิชาการกับสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานของการศึกษา

๔.๒.๔.๒ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักอริยาบท ๔ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาความสามารถของบุคลากร และมอบหมายงานตามความถนัด ในสาระการเรียนรู้ที่ได้จบการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับตัวผู้เรียน พร้อมกับส่งเสริมพลังด้านบวก สร้างขวัญกำลังใจมีสวัสดิการแก่ครูบุคลากร ส่งเสริมให้มีการอยู่ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร พึ่งพาอาศัยกันและกัน และจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสมโดยยึดตามคุณภาพของการทำงานตลอดจนมีการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงานบุคลากร

๔.๒.๔.๓ ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักอริยาบท ๔ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพิจารณา ไตร่ตรองในการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านงบประมาณประจำปี มีการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามแผนงานที่วางไว้ มีการจัดทำบัญชีอย่างเคร่งครัดตามระบบราชการอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

๔.๒.๔.๔ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักอริยาบท ๔ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความพอใจ ขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ความรับผิดชอบ พิจารณาใคร่ครวญอย่างละเอียดรอบคอบในการดำเนินงาน มีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ จัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเสริมขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการติดตาม ประเมินผลการทำงานด้านต่างๆ ในองค์กรของตนเอง และศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น